

Спорт у Харкові: хто не евакуювався, тренується ризикуючи

Інтерв'ю 12:33 21.05.2024

Оксана Якушко

Із початком повномасштабного вторгнення з Харкова евакуювали олімпійців і чимало дітей. Близько 500 спортсменів і тренерів пішли до війська. Але попри обстріли у Харкові продовжують працювати спортивні секції. Що треба для збереження в регіоні спорту – у матеріалі МГ «Об'єктив».

У юної спортсменки без тренувань залякли м'язи

У березні 2022 року харків'янці Ользі після кількох тижнів поневіряння по підвалах довелося вивезти свою 10-річну доньку за кордон.

«Настя багато років займається художньою гімнастикою. І її не так лякали російські бомбардувальники (донька спокійно спала у ванній), як те, що без щоденних тренувань в неї залякли м'язи. Ноги боліли так, що одного дня мені довелося виносити її на руках з підвалу. Тоді я вирішила – все, треба їхати», – пригадує Ольга.

Волею долі вони опинилися на півночі Франції, у Нормандії. Там дівчинка відразу пішла до спортивної секції.

«За це не взяли жодного сантима, а місцеві наставники захоплювалися рівнем підготовки Насті. У французів вона не така інтенсивна, її однолітки виконують значно простіші вправи. Але головне, що ми відновили тренування і зберегли те, що напрацьовували не один рік. Це допомогло Насті увійти у звичний режим, коли ми повернулися додому в Харків», – розповідає Ольга.

Наразі Настя займається зі своїм тренером. Це не завжди вдається робити так, як відбувалося у довоєнному режимі – часом заняття скасовують через обстріли чи відсутність світла. Але спорт став для цієї родини однією з причин повернення додому.

Фото: Ukrainian synchronized swimming

«Прилітало» по стадіону і поруч зі спортивною секцією

Тренувальний процес на Харківщині через безпекову ситуацію заборонений, наголошує заступник начальника ХОВА Роман Семенуха. Яскрава ілюстрація, чому не варто збирати до купи дітей – [удар росіян 9 травня по шкільному стадіону](#) в Харкові, де місцеві підлітки ганяли м'яча. Внаслідок ракетної атаки троє хлопців отримали серйозні поранення, одному з дітей ампутували ступню. Жертв могло би бути набагато більше, якби не погана погода, яка розігнала дітей зі стадіону.

Не дуже захищають від поранень і стіни – 2 травня росіяни [вдарили КАБом поряд зі спортклубом](#), де в той час разом із 75-річним тренером карате займалися діти. Тоді отримали поранення шестеро дітей – четверо з них мали травми середньої важкості, двоє легкі тілесні ушкодження. Також посікло склом і літнього наставника.

Попри це у місті-мільйоннику продовжують працювати спортивні гуртки та секції. Життя на паузу не поставиш – якщо вже погодилися жити та працювати в режимі щоденних обстрілів, дивно відмовлятися від цієї його складової. У квітні соцмережі облетіло відео, як чергова ракетна атака росіян відбулася під час футбольного матчу. Під час вибухів чоловіки лягли на поле та закрили руками голови, а після подвійного прильоту продовжили гру.

Відеопрогравач

00:00

00:29

Тренери везли дітей на захід України та за кордон

Але применшувати вплив повномасштабного вторгнення на спорт у регіоні марно. До 24 лютого 2022 у Харківській області функціонували 423 відділення з різних видів спорту в ДЮСШ та СДЮСШОР, розповідає начальник управління у справах молоді та спорту ХОВА Костянтин Ананченко.

Після початку бойових дій з Харківщини поїхало чимало спортсменів. Насамперед тренери вивозили дітей.

«У перший рік війни багато федерацій виїхали з дітьми за кордон і за межі області. Румунія та Всесвітня федерація дзюдо упродовж року допомагала 50 юним дзюдоїстам з Харкова. А всі харківські шорт-треківці (шорт-трек – це змагання з бігу на ковзанах на хокейному майданчику – прим. ред.) на чолі зі старшим тренером та президентом обласної федерації Віталієм Сіваком знаходяться зараз у Польщі. Там їм надали безкоштовний лід та помешкання. 35 тренерів ДЮСШ працюють за межами Харківщини, ще 19 тренерів ДЮСШ – за кордоном», – перелічує Ананченко.

На Харківщині зараз велика проблема з тренувальним процесом, і особливо з дитячим боксом, каже тренер із боксу Олександр Манчак.

«Дорослі ще в приватних залах мають можливість тренуватися, а діти... Але для більшості спортсменів, які показують результати, навіть серед дітей, Харківська федерація боксу разом із небайдужими проводить постійні табори в Івано-Франківську, куди приїздять тренуватися наші харків'яни. У Рівному теж організували – туди частина хлопців переїхала і там тренуються. Тому що зараз такого справжнього тренувального процесу, який потрібен дітям для підготовки до міжнародних турнірів або чемпіонатів України, чемпіонатів Європи, у Харкові немає», – визнає Манчак.

Фото: Федерація боксу Харківської області

Олімпійський резерв евакуювали з Харківщини

Чотири федерації (біатлон, лижні гонки, плавання, важка атлетика) – а це близько 18 тренерів та 140 спортсменів – виїхали на Закарпаття та захід України.

Харківська обласна федерація синхронного плавання перебазувалася до столиці. Але збірна команда України, яка повністю складається з харків'янок і тренувалася у Києві, у серпні 2023 року повернулася додому, зазначив Ананченко.

Сестри Алексіїви, зірки збірної України, бронзові призерки Олімпіади-2020 року, які [презентуватимуть Україну в Парижі](#), приїхали до Харкова заради можливості вільно тренуватися у басейні. Після вторгнення дівчата жили спочатку в Італії, потім у Києві. Але у столиці була черга в басейн, а у Харкові – людей обмаль, тренуйся, скільки хочеш, [розповіли дівчата](#).

Частина Харківської федерації боксу знаходиться в Івано-Франківську, деякі спортсмени з різних видів спорту у Львові.

Серед тих, що виїхали – відділення важкої атлетики Харківського училища фізкультури і спорту, яке залишило Харківщину у березні 2022 року. Влаштувалися на новому місці завдяки особистим контактам, каже старший тренер Валерій Нікулін.

«Зараз наше відділення знаходиться частково в Закарпатті та в Житомирській області. Загалом це близько 40 осіб. Зі мною в Закарпатті перебуває 5 осіб – це наш олімпійський резерв», – розповів Нікулін.

Тренер воліє не порівнювати умови, які спортсмени колись мали у Харкові для підготовки до змагань.

«Нема на що скаржитися, дякую людям, що нас прийняли. Є зал, штанги, що їсти, дякую за це. Працюємо, можемо тренуватися і брати участь в українських і міжнародних змаганнях», – спокійно констатує Нікулін.

Наразі вже одна його підопічна – 23-річна Каміла Конотоп – підтвердила свою участь в Олімпіаді в Парижі. І ще одна має пройти кваліфікацію.

КАМІЛА КОНОТОП

59 A

03.04 | 15:00

Фото: Федерація важкої атлетики України

Харківських спортсменів запрошують представляти інші області

Попри те, що на заході України спортсмени мають набагато більше умов для тривалих і постійних тренувань, легким їхнє перебування назвати важко. Жити у приймах не дешево, тим паче більше грошей на утримання спортсменів більше не стає. Через це деякі професійні спортсмени достроково закінчують тренування або, якщо дозволяє вік, виїжджають до інших країн, розповів Костянтин Ананченко. Також інші області України пропонують харківським спортсменам свою підтримку, переманюючи їх, визнає посадовець.

Є і безпосередні втрати через війну. Адже близько 500 спортсменів та тренерів Харківської області наразі захищають країну, перебуваючи у лавах ЗСУ та інших військових формувань. Від початку повномасштабного вторгнення на фронті загинули 20 спортсменів та п'ятеро тренерів, зазначив Ананченко.

Відродити спорт у Харкові під землею

В умовах щоденних ракетних ударів та авіатак КАБами по Харкову та області чи не єдина можливість відродити тренування для деяких видів спорту – це облаштування підземних спортивних майданчиків. Такий варіант як єдиний безпечний і ймовірний озвучили в розмові з «Об'єктивом» деякі тренери та спортсмени. Поки що будівництво подібних споруд залишається на рівні розмов у вузьких колах, але надія є. Адже після запуску 13 травня першої підземної школи у Харкові мер Харкова Ігор Терехов озвучив плани перемістити під землю ще одну сферу життя міста – медичну. Наразі йдеться про операційні блоки та реанімації.

Уже частково власними силами перебралися в сховища міські культурні заклади – театри грають під землею прем'єри, відбуваються виставки. Тож спортсмени сподіваються, що й до них дійде черга. Так, підземний басейн чи велотрек навряд чи побудують у сховищі. Але приміщення для контактних видів спорту облаштувати цілком можна.

Автор: Оксана Якушко

Матеріал підготовлений за підтримки ГО «Інтерньюз-Україна»
Відповідальний за дистрибуцію: Малевська Н.О.